

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

вул. Бастіонна, 9, м. Київ-14, 01601 тел. 284-89-33,

E-mail: info@pfu.gov.ua, сайт www.pfu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00035323

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба України

Пенсійний фонд України надсилає на погодження проєкт постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій” (далі – проєкт Постанови) та матеріали до нього.

Просимо погодити проєкт Постанови.

Додатки: 1. Проєкт Постанови на 1 арк. в 1 прим.

2. Проєкт Змін, що вносяться до Порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій, на 4 арк. в 1 прим.

3. Порівняльна таблиця до проєкту Постанови на 11 арк. в 1 прим.

4. Пояснювальна записка до проєкту Постанови на 4 арк. в 1 прим.

5. Матеріали щодо погодження проєкту Постанови Міністерством соціальної політики України на 3 арк. в 1 прим.

6. Аналіз регуляторного впливу до проєкту Постанови на 7 арк. в 1 прим.

7. Копія повідомлення про оприлюднення проєкту Постанови на 1 арк. в 1 прим.

Заступник Голови правління

Тетяна КОРОЛЬ

Людмила Польовик 2845127

Король Тетяна Іллівна

КНЕДП - ІДД ДПС

F4FC255C4808089BCE7432AABB9D4479D04683C0A9B0EEC12C3FC0E124704E0300

27.09.2021

Пенсійний фонд України

27.09.2021
2800-040103-5/47521

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від

2021 р. №

Київ

Про внесення змін до Порядку сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій

Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є:**

1. Внести до Порядку сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 1998 року № 1740 (Офіційний вісник України, 1998 р., № 44, ст. 1632; 1999 р., № 34, ст. 1778; 2005 р., № 13, ст. 668, № 37, ст. 2284; 2012 р., № 7, ст. 249; 2013 р., № 5, ст. 160; 2017 р., № 17, ст. 490, № 57, ст. 1692; 2020 р., № 79, ст. 2538), зміни, що додаються.

2. Ця постанова набуває чинності з 1 січня 2022 року.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

01.09.2021

Пенсійний фонд України

01.09.2021
2800-040103-5/42636

**ЗМІНИ,
що вносяться до Порядку сплати збору
на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів
господарських операцій**

1. Пункт 15¹² викласти у такій редакції:

“15¹². Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку сплачують підприємства, установи та організації, фізичні особи, які користуються послугами мобільного зв'язку, а також постачальники цього зв'язку, які надають свої послуги безоплатно.

Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування не сплачується абонентами у разі відправлення благодійного телекомунікаційного повідомлення.

Оператор електронних комунікацій – суб'єкт господарювання, який володіє, здійснює експлуатацію та управління електронними комунікаційними мережами та/або пов'язаними засобами.

У разі постачання електронних комунікаційних послуг оператор вважається також постачальником електронних комунікаційних послуг (далі – постачальник).”.

2. У пункті 15¹³ слова “вартості послуг стільникового рухомого” замінити словами “вартості наданих послуг мобільного”, слова “оператор” та “оператор стільникового рухомого зв'язку” в усіх відмінках замінити словом “постачальник” у відповідному відмінку.

3. У пункті 15¹⁴:

абзац перший викласти у такій редакції:

“15¹⁴. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку сплачується у розмірі 7,5 відсотка вартості будь-яких наданих послуг мобільного зв'язку, сплаченої споживачами цих послуг постачальнику, що їх надає, включаючи вартість вхідних та вихідних телефонних дзвінків, абонентську плату, плату (надбавку) за роумінг, суму страхового завдатку, вартість інших спеціальних послуг, зазначених у рахунку на оплату послуг мобільного зв'язку.”;

в абзацах третьому та четвертому слова “оператор стільникового зв'язку” та “оператора” замінити словом “постачальник” у відповідному відмінку.

4. Пункт 15¹⁵ викласти у такій редакції:

“15¹⁵. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку сплачується платниками збору постачальнику

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBD5AE628D01

07.09.2021

Пенсійний фонд України

07.09.2021
2800-040103-5/43689

одночасно з оплатою ними зазначених послуг. Постачальники мобільного зв'язку перераховують збір на обов'язкове державне пенсійне страхування в такому порядку:

якщо протягом робочого дня сума збору, отримана постачальником одночасно з оплатою послуг мобільного зв'язку, дорівнює або перевищує 1000 гривень – не пізніше наступного робочого дня;

якщо протягом робочого дня сума збору, отримана постачальником одночасно з оплатою послуг мобільного зв'язку, менше ніж 1000 гривень – не пізніше того робочого дня, коли сума збору досягне 1000 гривень.

Документом, що підтверджує сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з наданих послуг мобільного зв'язку, є платіжне доручення постачальника про перерахування суми збору на бюджетні рахунки для зарахування надходжень до загального фонду державного бюджету, відкриті в головних управліннях Казначейства.

Станом на кінець звітної періоду, визначеного абзацом другим пункту 19 цього Порядку, постачальник визначає суму наданих та оплачених послуг мобільного зв'язку, а також сальдо розрахунків зі сплати збору.

Якщо на кінець звітної періоду сальдо розрахунків позитивне, така сума враховується при розрахунках у наступних звітних періодах, якщо сальдо від'ємне – постачальник зобов'язаний самостійно сплатити суму збору, зазначену у Звіті про нарахування та сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку (додаток 2), протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку, встановленого для його подання.

Сума збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового рухомого зв'язку, сплаченого у період до набрання чинності Законом України “Про електронні комунікації” за послуги, що фактично надані після набрання чинності цим Законом, відображається як позитивне сальдо розрахунків на початок звітної періоду у Звіті про нарахування та сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку.”.

5. Пункт 15¹⁶ виключити.

6. Друге речення абзацу другого пункту 18 виключити.

7. У пункті 19:

в абзаці другому слова “Оператори стільникового рухомого зв'язку” замінити словом “Постачальники”, слова “послуг стільникового рухомого” замінити словами “вартості наданих послуг мобільного”;

в абзаці сьомому слова “оператора стільникового рухомого зв'язку” замінити словом “постачальника”.

8. Додаток 2 до Порядку викласти у такій редакції:

“Додаток 2
до Порядку
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2021 р. № ____)

ЗВІТ
про нарахування та сплату збору на обов’язкове
державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг
мобільного зв’язку
за _____ 20__ р.
(квартал)

(орган Пенсійного фонду України, до якого подається звіт)

(постачальник електронних комунікаційних послуг)

Код згідно з ЄДРПОУ _____

Місцезнаходження _____

Номер телефону _____

Найменування показника	Усього, гривень
1. Сальдо розрахунків на початок звітного періоду (позитивне +/від’ємне -) (відповідає сальдо розрахунків на кінець попереднього звітного періоду)	
2. Надані послуги мобільного зв’язку*, усього у тому числі: послуги, вартість яких сплачена споживачами таких послуг постачальнику послуги, надані постачальником безоплатно	
3. Нараховано збору (пункт 2 x 7,5 відсотка)	
4. Перераховано неприбутковій організації, у тому числі благодійній організації, або територіальній громаді	
5. Сума збору, нарахована на суми, перераховані неприбутковій організації, у тому числі благодійній організації, або територіальній громаді (пункт 4 / 1,275 x 7,5 відсотка)	
6. Належить до сплати збору (пункт 3 – пункт 5)	

Продовження додатка 2

7. Сплачено збору у звітному кварталі
8. Сальдо розрахунків на кінець звітного періоду (позитивне +/від'ємне -)
(пункт 6 – пункт 1 – пункт 7)

*Без податку на додану вартість та збору з вартості наданих послуг мобільного зв'язку.

МП (за наявності печатки)

_____ (найменування посади керівника)	_____ (підпис)	_____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)
Головний бухгалтер	_____ (підпис)	_____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

____ 20__ р. ”.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до Порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування
з окремих видів господарських операцій”

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта
Порядок сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 1998 року № 1740	
... 15¹². Збір на обов’язкове державне пенсійне страхування з <i>вартості послуг стільникового рухомого</i> зв’язку сплачують підприємства, установи та організації, фізичні особи, які <i>користуються послугами стільникового рухомого</i> зв’язку, а також <i>оператори</i> цього зв’язку, які надають свої послуги безоплатно. Збір на обов’язкове державне пенсійне страхування не сплачується абонентами у разі відправлення благодійного телекомунікаційного повідомлення. Послуги стільникового рухомого зв’язку – послуги з передачі мережею зв’язку загального користування голосу,	... 15¹². Збір на обов’язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв’язку сплачують підприємства, установи та організації, фізичні особи, які користуються послугами мобільного зв’язку, а також постачальники цього зв’язку, які надають свої послуги безоплатно. Збір на обов’язкове державне пенсійне страхування не сплачується абонентами у разі відправлення благодійного телекомунікаційного повідомлення. Виключено

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

01.09.2021

Пенсійний фонд України

01.09.2021

2800-040103-5/42636

сигналів, звуків, зображень, друкованих чи письмових матеріалів або символів, призначених для конкретного абонента, у разі, коли для їх прийому або передачі використовується обладнання радіозв'язку. Радіозв'язок – електрозв'язок, що здійснюється шляхом поширення електромагнітних хвиль у вільному просторі без штучного спрямовуючого середовища. Роумінг – послуга стільникового рухомого зв'язку, яка забезпечує можливість абонентам здійснювати двосторонній зв'язок без подання будь-якої попередньої заяви або з такою під час переміщення із зони дії одного оператора до іншого як у межах України, так і за її межами. Відсутній Відсутній	Виключено Виключено Оператор електронних комунікацій – суб'єкт господарювання, який володіє, здійснює експлуатацію та управління електронними комунікаційними мережами та/або пов'язаними засобами. У разі постачання електронних комунікаційних послуг оператор вважається також постачальником електронних комунікаційних послуг (далі – постачальник).
15¹³. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового рухомого зв'язку не сплачується, якщо послугами цього зв'язку користуються річкові, морські, повітряні, космічні	15¹³. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку не сплачується, якщо послугами цього зв'язку користуються річкові, морські, повітряні, космічні

транспортні засоби, засоби наземного технологічного транспорту (у тому числі таксі), що мають стаціонарно вбудоване обладнання радіозв'язку, радіонавігації та радіоастрономії, яке не може бути відокремлено від таких засобів без втрати його технологічних або експлуатаційних якостей чи характеристик.

Не є об'єктом оподаткування:

транслявання програм радіо- та телевізійними станціями;

передавання або прийом інформації за допомогою радіозв'язку мережами відомчого чи технологічного зв'язку, що не мають автоматичної комутації з мережею зв'язку загального користування;

користування радіотелефонами та радіоподовжувачами, підключеними до номерів квартирних телефонів;

суми, які сплачуються одним **оператором** у компенсацію вартості послуг з роумінгу (або покриття від'ємного сальдо взаєморозрахунків з роумінгу) іншому **оператору**, що надав такі послуги;

вартість послуг з відправлення благодійного телекомунікаційного повідомлення.

У разі отримання благодійного телекомунікаційного повідомлення сума збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, виходячи з суми коштів, яку **оператор стільникового рухомого зв'язку** перераховує неприбутковій організації, у тому числі благодійній організації (крім

транспортні засоби, засоби наземного технологічного транспорту (у тому числі таксі), що мають стаціонарно вбудоване обладнання радіозв'язку, радіонавігації та радіоастрономії, яке не може бути відокремлено від таких засобів без втрати його технологічних або експлуатаційних якостей чи характеристик.

Не є об'єктом оподаткування:

транслявання програм радіо- та телевізійними станціями;

передавання або прийом інформації за допомогою радіозв'язку мережами відомчого чи технологічного зв'язку, що не мають автоматичної комутації з мережею зв'язку загального користування;

користування радіотелефонами та радіоподовжувачами, підключеними до номерів квартирних телефонів;

суми, які сплачуються одним **постачальником** у компенсацію вартості послуг з роумінгу (або покриття від'ємного сальдо взаєморозрахунків з роумінгу) іншому **постачальнику**, що надав такі послуги;

вартість послуг з відправлення благодійного телекомунікаційного повідомлення.

У разі отримання благодійного телекомунікаційного повідомлення сума збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, виходячи з суми коштів, яку **постачальник** перераховує неприбутковій організації, у тому числі благодійній організації (крім політичних

політичних партій і кредитних спілок), або територіальній громаді, зараховується оператором стільникового рухомого зв'язку в рахунок зменшення поточних платежів із зазначеного збору протягом поточного звітного періоду.	партій і кредитних спілок), або територіальній громаді, зараховується постачальником в рахунок зменшення поточних платежів із зазначеного збору протягом поточного звітного періоду.
15¹⁴. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового рухомого зв'язку сплачується у розмірі 7,5 відсотка вартості будь-яких послуг стільникового рухомого зв'язку, сплаченої споживачами цих послуг оператору, що їх надає, включаючи вартість вхідних та вихідних телефонних дзвінків, абонентську плату, плату (надбавку) за роумінг, суму страхового завдатку, авансу, вартість інших спеціальних послуг, зазначених у рахунку на оплату послуг стільникового рухомого зв'язку. У разі продажу прав на тимчасове користування послугами стільникового рухомого зв'язку у вигляді магнітних карт, мікросхем або чипів збір сплачується з вартості їх продажу. У разі коли оператор стільникового зв'язку надає послуги з цього зв'язку безоплатно, збір сплачується з вартості таких послуг, визначеної за звичайними розцінками (тарифами) такого оператора, крім випадків надання послуг з відправлення благодійного телекомунікаційного повідомлення.	15¹⁴. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку сплачується у розмірі 7,5 відсотка вартості будь-яких наданих послуг мобільного зв'язку, сплаченої споживачами цих послуг постачальнику, що їх надає, включаючи вартість вхідних та вихідних телефонних дзвінків, абонентську плату, плату (надбавку) за роумінг, суму страхового завдатку, вартість інших спеціальних послуг, зазначених у рахунку на оплату послуг мобільного зв'язку. У разі продажу прав на тимчасове користування послугами стільникового рухомого зв'язку у вигляді магнітних карт, мікросхем або чипів збір сплачується з вартості їх продажу. У разі коли постачальник надає послуги з цього зв'язку безоплатно, збір сплачується з вартості таких послуг, визначеної за звичайними розцінками (тарифами) такого постачальника, крім випадків надання послуг з відправлення благодійного телекомунікаційного повідомлення.

У разі коли особа надає засоби, споруди або мережу зв'язку в оренду (лізинг) або передає ці об'єкти в інші види користування іншій особі, яка виконує функції оператора щодо третіх осіб, об'єктом оподаткування є тільки послуги, які надаються такою другою особою таким третім особам.	У разі коли особа надає засоби, споруди або мережу зв'язку в оренду (лізинг) або передає ці об'єкти в інші види користування іншій особі, яка виконує функції постачальника щодо третіх осіб, об'єктом оподаткування є тільки послуги, які надаються такою другою особою таким третім особам.
15¹⁵. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового рухомого зв'язку сплачується платниками збору оператору одночасно з оплатою ними зазначених послуг. Оператори стільникового рухомого зв'язку перераховують збір на обов'язкове державне пенсійне страхування в такому порядку: якщо протягом робочого дня сума збору, яка обліковується, дорівнює або перевищує 50 гривень – не пізніше наступного робочого дня; якщо протягом робочого дня сума збору, яка обліковується, менше ніж 50 гривень – не пізніше того робочого дня, коли сума збору досягне 50 гривень. Документом, що підтверджує сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з послуг стільникового рухомого зв'язку, є платіжне доручення оператора про перерахування суми збору на бюджетні	15¹⁵. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку сплачується платниками збору постачальнику одночасно з оплатою ними зазначених послуг. Постачальники перераховують збір на обов'язкове державне пенсійне страхування в такому порядку: якщо протягом робочого дня сума збору, отримана постачальником одночасно з оплатою послуг мобільного зв'язку, дорівнює або перевищує 1000 гривень – не пізніше наступного робочого дня; якщо протягом робочого дня сума збору, отримана постачальником одночасно з оплатою послуг мобільного зв'язку, менше ніж 1000 гривень – не пізніше того робочого дня, коли сума збору досягне 1000 гривень. Документом, що підтверджує сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з наданих послуг мобільного зв'язку, є платіжне доручення постачальника про перерахування суми збору на

рахунки для зарахування надходжень до загального фонду державного бюджету, відкриті в головних управліннях Казначейства.

бюджетні рахунки для зарахування надходжень до загального фонду державного бюджету, відкриті в головних управліннях Казначейства.

Станом на кінець звітної періоду, визначеного абзацом другим пункту 19 цього Порядку, постачальник визначає суму наданих та оплачених послуг мобільного зв'язку, а також сальдо розрахунків зі сплати збору.

Якщо на кінець звітної періоду сальдо розрахунків позитивне, така сума враховується при розрахунках у наступних звітних періодах, якщо сальдо від'ємне – постачальник зобов'язаний самостійно сплатити суму збору, зазначену у Звіті про нарахування та сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку (додаток 2), протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку, встановленого для його подання.

Сума збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового рухомого зв'язку, сплаченого у період до набрання чинності Законом України “Про електронні комунікації” за послуги, що фактично надані після набрання чинності цим Законом, відображається як позитивне сальдо розрахунків на початок звітної періоду у Звіті про нарахування та сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з

	вартості наданих послуг мобільного зв'язку.
15¹⁶. У разі повернення оператором стільникового рухомого зв'язку користувачу (споживачу) невикористаних ним коштів (частки) за попередньо оплачені послуги стільникового рухомого зв'язку, які він не отримував, оператор одночасно зобов'язаний відшкодувати користувачу (споживачу) відповідну суму (частку) збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості невикористаних послуг стільникового рухомого зв'язку, яка була сплачена платником збору оператору одночасно з попередньою оплатою ним відповідних послуг. Сума збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, яку оператор протягом дня відшкодував користувачам (споживачам) згідно з цим пунктом, компенсується оператору шляхом зменшення поточних платежів із зазначеного збору, які оператор перераховуватиме до бюджету в наступні робочі дні згідно з пунктом 15¹⁵ цього Порядку.	Виключено
18. Облік сум збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій ведеться відповідно до законодавства.	18. Облік сум збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій ведеться відповідно до законодавства.

Повернення помилково або надміру сплачених сум збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій здійснюється у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України та нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання, щодо повернення коштів, помилково або надміру зарахованих до бюджету. Відшкодування сум збору на обов'язкове державне пенсійне страхування у разі повернення оператором стільникового рухомого зв'язку користувачу (споживачу) невикористаних ним коштів (частки) за попередньо оплачені послуги стільникового рухомого зв'язку, які він не отримував, здійснюється відповідно до пункту 15¹⁶ цього Порядку.	Повернення помилково або надміру сплачених сум збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій здійснюється у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України та нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання, щодо повернення коштів, помилково або надміру зарахованих до бюджету. Виключено
19. Оператори стільникового рухомого зв'язку подають до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом, органам Пенсійного фонду України за місцезнаходженням юридичної особи звіт про нарахування та сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з послуг стільникового рухомого зв'язку згідно з додатком 2. ... У разі неможливості подання звіту у вигляді електронного документа він подається у паперовій формі, завірений підписом керівника оператора стільникового рухомого зв'язку, казенного підприємства пробірної контролю, завідувача державної нотаріальної контори або нотаріуса та скріплений печаткою (за наявності).	19. Постачальники подають до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом, органам Пенсійного фонду України за місцезнаходженням юридичної особи звіт про нарахування та сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку згідно з додатком 2. ... У разі неможливості подання звіту у вигляді електронного документа він подається у паперовій формі, завірений підписом керівника постачальника, казенного підприємства пробірної контролю, завідувача державної нотаріальної контори або нотаріуса та скріплений печаткою (за наявності).

...	...
Додаток 2 до Порядку	
ЗВІТ про нарахування та сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового рухомого зв'язку за _____ 20__ р. (квартал) _____ (орган Пенсійного фонду України, до якого подається звіт) _____ (оператор стільникового рухомого зв'язку) Код згідно з ЄДРПОУ _____ Місцезнаходження _____ Номер телефону _____	ЗВІТ про нарахування та сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості наданих послуг мобільного зв'язку за _____ 20__ р. (квартал) _____ (орган Пенсійного фонду України, до якого подається звіт) _____ (постачальник електронних комунікаційних послуг) Код згідно з ЄДРПОУ _____ Місцезнаходження _____ Номер телефону _____
Найменування показника	Усього, гривень
1. Послуги стільникового рухомого зв'язку*, усього 1. Сальдо розрахунків на початок звітного періоду (позитивне +/від'ємне -) (відповідає сальдо розрахунків на кінець попереднього звітного періоду) 2. Надані послуги мобільного зв'язку*, усього	

у тому числі: послуги, вартість яких сплачена споживачами таких послуг оператору послуги, надані оператором безоплатно 2. Нараховано збору (пункт 1 x 7,5 відсотка) 3. Перераховано неприбутковій організації, у тому числі благодійній організації, або територіальній громаді 4. Сума збору, нарахована на суми, перераховані неприбутковій організації, у тому числі благодійній організації, або територіальній громаді (пункт 3 / 1,275 x 7,5 відсотка) 5. Сума повернутих коштів користувачам (споживачам) за невикористані послуги стільникового рухомого зв'язку (не включаючи зазначену у пункті 3 суму) 6. Сума збору, нарахована на суми повернутих коштів користувачам (споживачам) за невикористані послуги стільникового рухомого зв'язку (пункт 5/1,275 x 7,5 відсотка) 7. Належить до сплати збору (пункт 2 – пункт 4) 8. Сплачено збору у звітному кварталі	у тому числі: послуги, вартість яких сплачена споживачами таких послуг постачальнику послуги, надані постачальником безоплатно 3. Нараховано збору (пункт 2 x 7,5 відсотка) 4. Перераховано неприбутковій організації, у тому числі благодійній організації, або територіальній громаді 5. Сума збору, нарахована на суми, перераховані неприбутковій організації, у тому числі благодійній організації, або територіальній громаді (пункт 4 / 1,275 x 7,5 відсотка) 6. Належить до сплати збору (пункт 3 – пункт 5) 7. Сплачено збору у звітному кварталі 8. Сальдо розрахунків на кінець звітного періоду (позитивне +/від'ємне -) (пункт 6 – пункт 1 – пункт 7)
--	---

*Без податку на додану вартість та збору з вартості <i>послуг стільникового рухомого</i> зв'язку. МП (за наявності печатки) _____ (найменування посади керівника) _____ (підпис) _____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ) Головний бухгалтер _____ (підпис) _____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ) _____ 20__ р.	*Без податку на додану вартість та збору з вартості наданих послуг мобільного зв'язку. МП (за наявності печатки) _____ (найменування посади керівника) _____ (підпис) _____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ) Головний бухгалтер _____ (підпис) _____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ) _____ 20__ р.
--	--

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПІНУС

_____ 20__ р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до Порядку сплати збору на обов’язкове
державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій”

1. Мета

Метою прийняття проєкту акта є приведення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України у відповідність до вимог законодавства України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій” (далі – проєкт Постанови) розроблено на виконання пункту 9 розділу XIX “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про електронні комунікації”, який набирає чинності з 01 січня 2022 року.

Прийняття акта обумовлено необхідністю приведення Порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 1998 року № 1740 (далі – Порядок), у відповідність до термінології, передбаченої Законом України “Про електронні комунікації”, та положень Закону України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування” (із змінами, внесеними Законом України від 16 грудня 2020 року № 1089-IX “Про електронні комунікації”) (далі – Закон).

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Постанови пропонується внести зміни до Порядку, якими:

- змінити терміни та їх визначення відповідно до Закону України “Про електронні комунікації” та Закону, зокрема слова “стільниковий рухомий зв’язок” замінити словами “мобільний зв’язок”, слово “оператор” замінити словом “постачальник”;

- уточнити, що збір на обов’язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг мобільного зв’язку сплачуватиметься з будь-яких **наданих** послуг мобільного зв’язку;

- вилучити положення щодо сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з сум **авансу**, перерахованого споживачами послуг постачальнику (пункт 15¹⁴ Порядку);

- змінити суму збору (збільшити з 50 грн до 1000 грн), у разі накопичення якої протягом дня оператор зобов’язаний перерахувати збір на бюджетні рахунки

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

01.09.2021

Пенсійний фонд України

01.09.2021
2800-040103-5/42636

для зарахування надходжень до державного бюджету, відкриті в головних управліннях Державної казначейської служби України;

-вилучити положення щодо механізму повернення збору на обов'язкове державне пенсійне страхування споживачу у разі повернення оператором стільникового рухомого зв'язку споживачу невикористаних ним коштів або їх частки за попередньо оплачені послуги, оскільки збір сплачуватиметься лише з наданих послуг мобільного зв'язку;

-переглянути форму Звіту про нарахування та сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового зв'язку (додаток 2 до Порядку).

4. Правові аспекти

У зазначеній сфері правового регулювання діють Закон України “Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування”, Закон України “Про електронні комунікації”, постанова Кабінету Міністрів України від 03 листопада 1998 року № 1740 “Про затвердження Порядку сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує погодження з Міністерством соціальної політики України, Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Державною регуляторною службою України, здійснення цифрової експертизи Міністерством цифрової трансформації України, правової експертизи Міністерством юстиції України.

Проект акта потребує погодження зі Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні та Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

З метою проведення консультацій з громадськістю з питань реформування та реалізації державної політики проект акта буде оприлюднено на інформаційній сторінці вебпорталу Пенсійного фонду України.

Проект акта не регулює питання прав осіб з інвалідністю та не потребує погодження з Уповноваженим Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю, громадською організацією “Всеукраїнська організація Союз осіб з інвалідністю України” та громадською

спільною “Всеукраїнське громадське об’єднання “Національна асамблея людей з інвалідністю України””.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, функціонування і застосування української мови як державної та не потребує погодження відповідних уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, органів місцевого самоврядування, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує проведення експертизи Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект акта не містить положень, що стосуються прав і свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилася.

У проекті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Громадська гендерно-правова експертиза не проводилась.

Проект акта не містить правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних з корупцією. Пенсійним фондом України буде направлено лист до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Показником результативності реалізації акта буде відповідність Порядку нормам чинного законодавства.

Негативні ризики щодо реалізації акта відсутні.

Реалізація проекту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб’єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров’я; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, та інші сфери суспільних відносин.

Прогноз впливу реалізації проєкту акта на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Суб'єкти господарювання (постачальники мобільних послуг)	Позитивний	Спрощення порядку перерахування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування на бюджетні рахунки для зарахування надходжень до державного бюджету, відкриті в органах Державної казначейської служби України, та спрощення форми звітності, що подається до органів Пенсійного фонду України
Органи державної влади	Позитивний	Приведення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України у відповідність до вимог законодавства України

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПІНУС

“ ____ ” _____ 2021 року

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

	№	
2800-040103-5/42636		01.09.2021
На № 2800-040103-5/43689	від	07.09.2021

Пенсійний фонд України

Про погодження проекту акта

Міністерство соціальної політики розглянуло доопрацьований проект постанови Кабінету Міністрів України „Про внесення змін до Порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій” та повідомляє, що погоджує його без зауважень.

Перший заступник Міністра

Євген КОТИК

Синько Н.О.,
тел. 289-50-86 ,
066 025 85 69

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до Порядку сплати збору на обов’язкове
державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій”

I. Визначення проблеми

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій” (далі – Проєкт постанови) розроблено Пенсійним фондом України на виконання пункту 9 розділу XIX “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про електронні комунікації”, який набирає чинності з 01 січня 2022 року та яким внесено зміни до Закону України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон № 400).

Проєктом Постанови пропонується внести зміни до Порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 1998 року № 1740 (далі – Порядок), якими:

- змінити терміни та їх визначення відповідно до Закону України “Про електронні комунікації” та Закону № 400, зокрема слова “стільниковий рухомий зв’язок” замінити словами “мобільний зв’язок”, слово “оператор” замінити словом “постачальник”;

- уточнити, що збір на обов’язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг мобільного зв’язку сплачуватиметься з будь-яких наданих послуг мобільного зв’язку;

- вилучити положення щодо сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з сум авансу, перерахованого споживачами послуг постачальнику (пункт 15¹⁴ Порядку);

- змінити граничну суму збору (збільшити з 50 грн до 1000 грн), у разі накопичення якої протягом дня постачальник зобов’язаний перерахувати збір на бюджетні рахунки для зарахування надходжень до державного бюджету, відкриті в головних управліннях Державної казначейської служби України;

- вилучити положення щодо механізму повернення збору на обов’язкове державне пенсійне страхування споживачу у разі повернення постачальником споживачу невикористаних ним коштів або їх частки за попередньо оплачені послуги, оскільки збір сплачуватиметься лише з наданих послуг мобільного зв’язку;

- переглянути форму Звіту про нарахування та сплату збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг мобільного зв’язку (додаток 2 до Порядку).

Проблема не може бути розв’язана за допомогою ринкових механізмів і чинних регуляторних актів, оскільки узгодження регуляторних актів може бути здійснене лише шляхом внесення до них змін.

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBD5AE628D01

24.09.2021

Пенсійний фонд України

24.09.2021 911/04-16

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	X
Держава	X	-
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	X	-
	-	X

II. Цілі державного регулювання

Метою державного регулювання у Проєкті постанови є приведення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України у відповідність до норм чинного законодавства.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	Прийняття проєкту дозволить привести нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України у відповідність до чинного законодавства
Альтернатива 2 Залишити існуючу на сьогодні ситуацію без змін	Призведе до невідповідності нормативно-правових актів вимогам чинного законодавства України

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	Приведення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України у відповідність до вимог законодавства України	Впровадження вимог регуляторного акта не потребує додаткових витрат з бюджету
Альтернатива 2 Залишити існуючу на сьогодні ситуацію без змін	Відсутні	Відсутні

Проект постанови не матиме впливу на сферу інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	5	1	—	—	6
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	83,3	16,7	—	—	100

*Інформація отримана від Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (лист від 14 липня 2021 року № 04-4079/112); інформація з реєстру страхувальників Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, отримана від Державної податкової служби України в порядку міжвідомчого обміну інформацією за II квартал 2021 року, згідно з показником середньооблікової чисельності штатних працівників.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	Спрощення порядку перерахування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування та форми звітності, що подається до органів Пенсійного фонду України	Потребує оновлення програмного забезпечення
Альтернатива 2 Залишити існуючу на сьогодні ситуацію без змін	Відсутні	Відсутній механізм виконання положень чинного законодавства

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	-
Альтернатива 2 Залишити існуючу на сьогодні ситуацію без змін	-

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проект	4	Дасть змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання з відсутністю додаткових витрат з боку держави
Альтернатива 2 Залишити існуючу на сьогодні ситуацію без змін	1	Не дозволить досягнути поставлених цілей державного регулювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проект	Приведення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України у відповідність до вимог законодавства України; спрощення порядку перерахування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування на бюджетні рахунки для зарахування надходжень до державного бюджету, відкриті в органах Державної	Для суб'єктів господарювання необхідність в оновленні програмного забезпечення	Дає змогу досягти поставлених цілей державного регулювання без додаткових витрат з боку держави

	казначейської служби України; спрощення форми звітності, що подається до органів Пенсійного фонду України		
Альтернатива 2 Залишити існуючу на сьогодні ситуацію без змін	Відсутні	Неприведення нормативно-правових актів до вимог законодавства	Є неприйнятним, оскільки не дозволить досягти цілей державного регулювання

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	Прийняття проєкту акта дозволить досягти зазначених цілей державного регулювання	Відсутні
Альтернатива 2 Залишити існуючу на сьогодні ситуацію без змін	У разі залишення ситуації без змін досягнення зазначених цілей неможливе	Відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізми дії регуляторного акта.

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проєкту постанови Кабінету Міністрів України та фактична реалізація його положень, а також зміна форми звіту про нарахування та сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг мобільного зв'язку.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування постачальників мобільного зв'язку про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Прийняття проєкту не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування не нестимуть додаткових витрат.

Прийняття регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу наявного органу). Відповідно, розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводився.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта пропонується не обмежувати у часі.

Регуляторний акт діятиме з моменту набрання ним чинності.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта;

сума надходження збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг мобільного зв'язку;

обсяг коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта, не зміниться;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання – постачальників мобільного зв'язку з основних положень акта – високий, що забезпечується офіційним оприлюдненням акта на офіційному вебсайті Пенсійного фонду України. Після прийняття акт буде оприлюднений також відповідно до вимог чинного законодавства.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Пенсійний фонд України здійснюватиме базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта шляхом аналізу статистичних

даних у строки, встановлені статтею 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Базове відстеження результативності здійснюватиметься після набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років після набрання ним чинності.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження.

У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань під час проведення аналізу показників дії акта ці питання будуть вирішені шляхом внесення відповідних змін.

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПІНУС

Головна / Документи / Регуляторна діяльність / Повідомлення про оприлюднення проєктів / Повідомлення про оприлюднення проєкту постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій”

Повідомлення про оприлюднення проєкту постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій”

17 вересня 2021

Відповідно до статті 9 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Пенсійний фонд України повідомляє про оприлюднення на інформаційній сторінці вебпорталу Пенсійного фонду України проєкту постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій” (далі – Проєкт постанови).

Проєкт постанови розроблено у зв’язку із необхідністю приведення Порядку сплати збору на обов’язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 1998 року № 1740, у відповідність до термінології, передбаченої Законом України “Про електронні комунікації”, та положень Закону України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування” (із змінами, внесеними Законом України від 16 грудня 2020 року № 1089-IX “Про електронні комунікації”).

Зауваження та пропозиції до Проєкту постанови просимо надсилати протягом місяця з дня його оприлюднення за адресою: Пенсійний фонд України, вул. Бастионна, 9, м. Київ, 01601, а також за адресою електронної пошти: fed@pfu.gov.ua.

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

13.09.2021 № 4976/0/290-21/31

На № _____ від _____

ДОВІДКА

У зв'язку з відрядженням Міністра соціальної політики України (наказ Мінсоцполітики від 10.09.2021 № 507 „Про відрядження Міністра соціальної політики України”) обов'язки Міністра соціальної політики України з 12.09.2021 по 14.09.2021 включно виконує перший заступник Міністра соціальної політики України Котик Є. Д. (наказ Міністерства соціальної політики України від 15.02.2021 № 82 „Про затвердження розподілу обов'язків між Міністром соціальної політики України, його першим заступником та заступниками”).

**Заступник директора Департаменту
документального забезпечення –
начальник відділу**

Людмила Кірік

